
SPECIFICS OF INTERNATIONAL TRANSACTIONS FOR SALES OF GOODS FROM THE PERSPECTIVE OF ACCOUNTING

Diana Dimitrova Petrova

University of National and World Economy - Sofia, Bulgaria, petrova.dd@abv.bg

Abstract: The main goal of the article is to explore the specifics of international transactions for sales of goods from the perspective of accounting, arising from their economic essence, technology and characteristic features. In order to achieve the stated goal, the following main tasks are set to be solved:

- to clarify the essential characteristics of international transactions for sales of goods, determining a number of peculiarities in their accounting reflection;
- to justify the significance of accounting information for these transactions for their effective management in the context of today's global economic environment;
- to highlight and systematize the key elements of the organization of the accounting reflection of international transactions for sales of goods;
- to pay special attention to the issues related to the documentation of international transactions for sales of goods due to their importance for the organization of accounting in enterprises specializing in such transactions.

In methodological terms, the study of the issues in the article is based on the application of an interdisciplinary approach. The economic essence, the technology of execution and the characteristic features of international transactions for sales of goods are considered from the standpoint of the theory of international economic relations. The examination of the role of accounting information and the peculiarities of the organization of its creation is realized through the prism of the complex and multifaceted relations of accounting with the management and marketing of the enterprise engaged in international trade business. In the study of accounting problems of an organizational nature, the use of the system approach is of great importance. In accordance with it, the organization of the accounting of international transactions for sales of goods is considered as a system of elements, through which accounting information is provided for the interrelated business operations and reporting objects arising during the implementation of the transactions.

The characteristic features of international transactions for sales of goods give grounds for accepting them as complex business processes from the point of view of accounting, the scope of which includes a significant number of consecutively performed business operations and concrete, specific reporting objects for which it is necessary to create accounting information.

The results of the research lead to the conclusion that the provision of optimal accounting information in a quantitative and qualitative aspect, to be used for the effective management of international transactions for sales of goods, is directly dependent on the specific organization applied for their accounting reflection in each individual enterprise, specialized in conducting international trade business.

Keywords: international transactions for sales of goods, organization of the accounting, accounting information.

СПЕЦИФИКИ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СДЕЛКИ ЗА ПРОДАЖБИ НА СТОКИ ОТ ПЕРСПЕКТИВАТА НА СЧЕТОВОДСТВОТО

Диана Димитрова Петрова

Университет за национално и световно стопанство - София, България, petrova.dd@abv.bg

Резюме: Основната цел на статията е да се изследват спецификите на международните сделки за продажби на стоки от перспективата на счетоводството, произтичащи от тяхната икономическа същност, технология и характерни черти. За постигане на посочената цел се поставят за решаване следните основни задачи:

- да се изяснят същностните характеристики на международните сделки за продажби на стоки, обуславящи редица особености при счетоводното им отразяване;
- да се обоснове значимостта на счетоводната информация за тези сделки за тяхното ефективно управление в контекста на днешната глобална икономическа среда;
- да се открият и да се систематизират ключовите елементи на организацията на счетоводното отчитане на международните сделки за продажби на стоки;

- да се обърне специално внимание на въпросите, свързани с документирането на международните сделки за продажби на стоки поради важното им значение за организацията на счетоводството в предприятията, специализирани в извършването на такива сделки.

В методологично отношение изследването на проблематиката в статията се базира на прилагането на интердисциплинарен подход. Икономическата същност, технологията на извършване и характерните черти на международните сделки за продажби на стоки се разглеждат от позицията на теорията на международните икономически отношения. Изследването на ролята на счетоводната информация и особеностите в организацията на създаването ѝ, се реализира през призмата на сложните и многоаспектни връзки на счетоводството с мениджмънта и маркетинга на предприятието, занимаващо се с международен търговски бизнес. При разглеждането на счетоводните проблеми от организационен характер съществено значение има използването на системния подход. В съответствие с него организацията на счетоводството на международните сделки за продажби на стоки се разглежда като система от елементи, чрез които се осигурява счетоводна информация за възникващите в хода на осъществяване на сделките взаимосвързани стопански операции и отчетни обекти.

Характерните черти на международните сделки за продажби на стоки дават основание от гледна точка на счетоводството те да се приемат като сложни стопански процеси, в чиито обхват се включват значителен брой последователно извършвани стопански операции и редица конкретни, специфични отчетни обекти, за които следва да се създава счетоводна информация.

Резултатите от изследването водят до извода, че осигуряването на оптимална в количествен и качествен аспект счетоводна информация, която да се използва за ефективното управление на международните сделки за продажби на стоки, е в пряка зависимост от прилаганата конкретна организация за счетоводното им отразяване във всяко отделно предприятие, специализирано в извършването на международен търговски бизнес.

Ключови думи: международни сделки за продажби на стоки, организация на счетоводството, счетоводна информация.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

При осъществяването на съвременните динамични процеси на нарастваща интернационализация на стопанската дейност и глобализация на пазарите, ролята на изключително значим фактор и ресурс изпълнява икономическата информация, в това число тази, която се създава от счетоводството. Измененията в условията и характера на международния търговски бизнес днес налагат нови, все по-високи изисквания към счетоводната информация. Наложително е тя да отговаря на повишаващите се информационни нужди на съвременния международен мениджмънт и маркетинг и да бъде надеждна основа за вземане на възможно най-ефективни управленски решения, отнасящи се до извършването от предприятията международни сделки за продажби на стоки.

Основната цел на статията е да се изследват спецификите на международните сделки за продажби на стоки от перспективата на счетоводството, произтичащи от тяхната икономическа същност, технология и характерни черти. За постигане на посочената цел се поставят за решаване следните основни задачи:

- да се изяснят същностните характеристики на международните сделки за продажби на стоки, обуславящи редица особености при счетоводното им отразяване;
- да се обоснове значимостта на счетоводната информация за тези сделки за тяхното ефективно управление в контекста на днешната глобална икономическа среда;
- да се открият и да се систематизират ключовите елементи на организацията на счетоводното отчитане на международните сделки за продажби на стоки;
- да се обърне специално внимание на въпросите, свързани с документирането на международните сделки за продажби на стоки поради важното им значение за организацията на счетоводството в предприятията, специализирани в извършването на такива сделки.

2. МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

В методологично отношение изследването на проблематиката в статията се базира на прилагането на интердисциплинарен подход. Икономическата същност, технологията на извършване и характерните черти на международните сделки за продажби на стоки се разглеждат от позицията на теорията на международните икономически отношения. Изследването на ролята на счетоводната информация и особеностите в организацията на създаването ѝ, се реализира през призмата на сложните и многоаспектни връзки на счетоводството с мениджмънта и маркетинга на предприятието, занимаващо се с международен търговски бизнес. При разглеждането на счетоводните проблеми от организационен характер съществено

значение има използването на системния подход. В съответствие с него организацията на счетоводното отчитане на международните сделки за продажби на стоки се разглежда като система от елементи, чрез които се осигурява счетоводна информация за възникващите в хода на осъществяване на сделките взаимосвързани стопански операции и отчетни обекти.

При прилагането на интердисциплинарния подход се изхожда от виждането, че поради своите специфични характеристики международните сделки за продажби на стоки не могат да бъдат задълбочено изследвани и успешно управлявани без съчетаване, интегриране и комплексно прилагане на подходи и методи от различни клонове на икономическото познание. Те се причисляват към онези сложни обекти, чието цялостно, комплексно изследване може да се извърши единствено чрез използване на знанията от различни научни дисциплини. Тази постановка от своя страна съответства на характерната за развитието на съвременната наука тенденция за интегриране на знанията от различни научни направления. Посоченото по-горе е достатъчно за аргументиране на извода, че разглеждането на международните сделки за продажби на стоки от перспективата на счетоводството и решаването на свързаните с тях проблеми от счетоводен характер, изисква съчетаване на счетоводните знания със знанията от други научни области, в това число теория на международните икономически отношения, мениджмънт, маркетинг, микроикономика и други.

3. СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СДЕЛКИ ЗА ПРОДАЖБИ НА СТОКИ. ЗНАЧЕНИЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЦЕСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО ИМ И КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА НЕЙНОТО СЪЗДАВАНЕ

По своята икономическа същност, международните сделки за продажби на стоки са покупко-продажби между контрагенти от различни държави в съответствие с изискванията и особеностите на международните пазари. Разглеждани от позицията на счетоводството, тези сделки представляват отчетни обекти, характеризирани със значителна сложност и специфика. Те произтичат от присъщите им характерни черти, които съществено ги отличават от сделките за продажби на стоки, извършвани на вътрешния пазар в границите на една отделна страна.

Основните характерни черти на международните сделки за продажби на стоки може да се систематизират по следния начин:

- партньорите по сделките по произход са от две или повече страни;
- стоките при международните сделки за продажби преминават през националните граници на различни страни и това изисква да се изпълняват съответни административни, митнически и други процедури;
- в практическата реализация на сделките се включват редица непреки участници, извършващи транспортни, застрахователни, банкови и други дейности;
- при осъществяването на международните сделки за продажби се налага да се спазват разнообразни национални и международни регулаторни изисквания, правни норми, обичаи и традиции в международната търговска практика;
- извършват се плащания във валута и се прилагат специфични подходи за международни разплащателни операции;
- за тези сделки е характерен специфичен документооборот и съблюдаване на специфични в съдържателно и формално отношение изисквания за изготвяне на необходимата документация.

Откритите характерни черти показват, че осъществяването на международните сделки за продажби е свързано с висока степен на сложност и възникване на многобройни рискове в условията на бързо променящата се интернационална икономическа среда. Международната сделка за продажба е „основа за формирането на сложен и разнороден комплекс от икономически, правни, валутно-финансови и други взаимоотношения между преките участници в операцията и организациите, съдействащи за нейната подготовка, сключване и реализиране“ (Каракашева, Л., 2009, с.31). Технологичният цикъл на такава сделка може да бъде разгледан като „счетоводно отчитане, операции и процедури, осъществявани в границите на четири основни последователни етапа – подготовка, сключване, изпълнение и анализ“ (Каракашева, Л., 2009, с.34).

Характерните черти на международните сделки за продажби на стоки дават основание от гледна точка на счетоводството те да се приемат като сложни стопански процеси, в чиито обхват се включват значителен брой последователно извършвани стопански операции и редица конкретни, специфични отчетни обекти, за които следва да се създава счетоводна информация. Важно е да се отбележи, че тези специфични обекти на счетоводството са и обекти на управлението в предприятието, специализирано в извършването на такива сделки. Ето защо предоставянето на подробна счетоводна информация за тях и нейното ефективно използване е основна предпоставка за вземане на обосновани решения при управлението на международния

търговски бизнес. Управлението на международната сделка за продажба „има за свой обект отношенията по повод подготовката, сключването и изпълнението ѝ“ (Боева, Б., 1996, с.184).

Дейностите по подготовката на международните сделки за продажби и анализите, имащи за цел търсене на оптимални варианти за тяхната реализация, са възможни единствено при наличието на необходимата разнообразна по характер и съдържание информация. Особено важно значение при подготовката на тези сделки има отчетната икономическа информация, в това число оперативна, статистическа и счетоводна. Тя дава възможност на етапа на подготовка на сделката чрез анализиране на тенденциите на миналото и настоящото развитие да се направят надеждни прогнози за бъдещето и да се избере най-ефективният вариант за извършването ѝ. Точното фиксиране на условията при сключването на международните договори за покупко-продажба на стоки е резултат от извършените при подготовката на сделката анализи и оценки на базата на необходимата за целта информация, както и резултат от проведените търговски преговори между контрагентите.

Осигуряваната от счетоводството информация е обективна необходимост за мениджмънта на международните сделки за продажби на стоки в съвременната глобална пазарна среда. В процесите на управление тя се използва за изготвяне на прогнози за отделните международни бизнес операции на предприятието, за оценяване на тяхното реално изпълнение и анализиране на възникналите положителни и отрицателни отклонения. Създадената по счетоводен път информация позволява да се установи ефекта от предишни управленски решения и да се анализира причините, поради които действително реализираните резултати се различават от очакваните. Тази информация е необходима за оценка и анализ на ефективността на осъществените от предприятието международни сделки за продажби на стоки, за разработване на оптимални варианти за международен търговски бизнес и за повишаване на неговата рентабилност.

В светлината на съвременните глобални, икономически, технологични и социални предизвикателства, пред които са изправени предприятията, развиващи международен бизнес, е наложително все по-широко да се използва информацията, която счетоводството създава за детайлно анализиране на дейността, както и за прогнозиране на бъдещото ѝ развитие. Без подходяща счетоводна информация е невъзможно успешното протичане на процесите на анализ, планиране и контрол при вземането на управленски решения за международните сделки за продажби на стоки на предприятието.

В мениджмънта при пазарни условия, както е известно, водещо значение има маркетинговата политика на предприятието. Изключителната важност на тази политика за предприятията, специализирани в извършването на международен бизнес, произтича от факта, че те не могат да се преборят с конкуренцията на международните пазари без стабилна маркетингова стратегия и тактика, съобразени със спецификите на интернационалната икономическа среда. Най-общо, „международният маркетинг се разглежда като съвкупност от всички видове маркетингови дейности, планирани и осъществявани за повишаване ефективността на бизнеса на международния пазар“ (Маринова, Н., 2017, с.146). Формирането на маркетинговата политика изисква извършване на прецизни и задълбочени маркетингови анализи, които имат за обект компонентите на маркетинг-микса. Те са ориентирани към анализиране на клиентите, конкурентите и други външни фактори и взаимодействието им с вътрешните за предприятието, в това число материални, финансови, трудови и други ресурси. За изграждането на стратегия за всеки от елементите на маркетинг-микса като пазарна концепция за управление на дейността на предприятието, по-конкретно за стоковата, ценовата, дистрибуционната и промоционалната му политика, маркетингът прилага собствен специфичен инструментариум и широк кръг информационни източници. Значителна част от маркетинговите дейности, както и аналитичните изследвания на финансовите аспекти на маркетинга, се базират на счетоводната информация. При прогнозирането на резултатите от маркетингови стратегии и тактики, „целта на подхода за прогнозиране е да се открият определени закономерности или повтарящи се модели въз основа на активности от минали периоди, за да се определи коя маркетингова дейност е ефективна и на базата на вече наученото, да се препоръча оптимално решение за бъдещи кампании (Котлър, Ф., Картаджая, Х., Сетиауан, И., 2022, с. 27).

Прилагането на системния подход към организацията на счетоводното отчитане на международните сделки за продажби на стоки дава възможност тя да се разгледа като система от елементи, чрез които се осигурява счетоводна информация за възникващите в хода на осъществяване на сделките взаимосвързани стопански операции и отчетни обекти. При определянето на елементите на тази организация е необходимо да се изхожда от характерните черти и специфичната технология на такива сделки. Като се има предвид това, могат да бъдат открити следните ключови елементи на организацията на счетоводното отчитане на международните сделки за продажби на стоки:

- специфични документи, използвани при извършването и счетоводното отразяване на тези сделки;

- изисквания и подходи за оценяване и счетоводно отразяване на стоките при осъществяване на международна търговска дейност;
- правила и подходи за оценяване и отчитане на паричните средства, вземанията и задълженията в чуждестранна валута и счетоводното представяне на ефектите от промените във валутните курсове, свързани със сделките;
- изисквания за отразяване на разходите, приходите и финансовите резултати при реализирането на международните сделки за продажби на стоки;
- подходи за организиране на синтетичното и аналитичното отчитане на отделните отчетни обекти и стопански операции, възникващи при международните сделки за продажби на стоки.

Изготвяните специфични по съдържание и форма документи при извършването на международните сделки за продажби на стоки имат важна информационна роля. Те са доказателство за действителното осъществяване на сделките и основа за по-нататъшното създаване на счетоводна информация за тях.

Правилата относно създаването на счетоводна информация за стоките и ефектите от промените във валутните курсове са много съществени за предприятията, занимаващи се с международна търговия. Те имат пряко влияние върху определянето на финансовите им резултати и изчисляването на основни показатели за финансово-счетоводен анализ на извършваната дейност. „Един от приоритетните аспекти на финансово-счетоводния анализ в тези предприятия са детайлизираните анализи на стоките запаси, което се обуславя от значимостта и важната им роля в контекста на цялостния процес на анализ на възвращаемостта на инвестициите“ (Petrova, D., 2023a, с.80). Възможността „за подробно отразяване и проследяване на влиянието на ефектите от флукуацията на обменните курсове върху формирането на крайните финансови резултати несъмнено е от особена значимост за процесите на анализирането и управлението на международния търговски бизнес на предприятията“ (Petrova, D., 2023b, с.97).

Въпрос от първостепенна важност е формирането на структурата на системата за синтетично и аналитично счетоводно отразяване на международните сделки за продажби на стоки чрез въвеждане на определени сметки, подсметки и аналитични сметки да отговаря в най-висока степен на съвременните информационни изисквания на мениджмънта на тези сделки в условията на икономическа глобализация. Глобализацията е „съвременният резултат и среда на бизнеса и неговите управленски решения“ (Боева, Б., 2014, с.39). Необходимо е предоставяне на подходяща, достатъчно детайлна счетоводна информация, позволяваща прецизно определяне и анализиране на финансовите резултати от отделните международни сделки за продажби на стоки на предприятието и изследване на влиянието на валутните курсови разлики върху тях. Ключов проблем е „да се осигури организационна съгласуваност на създаването на аналитична счетоводна информация за международната търговска дейност и последващото ѝ детайлно анализиране в различни перспективи“ (Petrova, D., 2020, с.160).

В следващото изложение ще разгледаме по-обстойно въпросите, свързани със спецификите при документирането на международните сделки за продажби на стоки поради важното им значение за организацията на счетоводството в предприятията, които се занимават основно с такива сделки.

4. СПЕЦИФИКИ И РОЛЯ НА ДОКУМЕНТИТЕ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕТО И СЧЕТОВОДНОТО ОТРАЗЯВАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СДЕЛКИ ЗА ПРОДАЖБИ НА СТОКИ

Първичните документи, използвани в процесите на осъществяване на международните търговски сделки, доказват реалното им изпълнение и са основание за последващото им отразяване в системата на хронологичното и систематичното счетоводно отчитане. Без тях е невъзможно да се изпълни задължителното за счетоводството изискване за създаване на документално обоснована информация, която се основава на документално регистрирани данни за извършените стопански операции. С помощта на способа документиране „се запазват данните за протеклите стопански операции за последващото им преобразуване в счетоводна информация“ (Начева, Р., 2012, с.49). Стриктното документиране в системата на счетоводството осигурява необходимата обективност и достоверност на получаваната информация. Чрез документирането счетоводната информация за международните сделки за продажби на стоки придобива юридическа доказателствена сила и се съхранява за дълъг период от време. Документирането дава възможност да се контролират законосъобразността и целесъобразността на извършваните международни търговски операции. Съгласно разпоредбите на действащия в момента в Република България Закон за счетоводството „предприятията осъществяват текущото счетоводно отчитане на основата на документална обоснованост на стопанските операции и факти при спазване на изискванията за съставянето на документи по този закон“ (Закон за счетоводството, 2021, чл.3, ал.3).

Изпълнението на международните сделки за продажби на стоки, като един от основните етапи от техния технологичен цикъл, е свързано със значителен по обем и съдържание документооборот. За

информационното осигуряване на този етап се използват множество документи. Документите в международната търговска дейност се подчиняват на редица законови разпоредби с национален и международен характер, налагащи определени изисквания по отношение на формата, съдържанието и начина на съставяне. Данните, които трябва да се съдържат в документите, могат да се изискват както от клаузи на международни договори за покупко-продажба на стоки, така и от законови и административни разпоредби в отделните държави, международни конвенции и правила. Партньорите по международните търговски договори, намиращи се в различни страни, се налага да спазват различни закони, практики и обичаи. Езиците и валутите, използвани при международните сделки за продажби, също са различни. Практическата реализация на тези сделки е свързана с непреки участници, включително транспортни и застрахователни компании, банки и др., чиято дейност се регулира от национални и международни разпоредби и конвенции. Редица специфики и трудности възникват и в резултат на намесата на отделните държави в регулирането на международната търговска дейност, изразяваща се в регламентиране на митнически правила и формалности, както и изисквания за специална документация при движението на стоки, предмет на определен административен режим на операциите по износ и внос.

Документите в международния търговски бизнес са разнообразни, но могат да се класифицират в следните основни групи: стокови, транспортни, застрахователни, митнически, банкови документи и др. Стоковите документи характеризират стоките по отношение на съответствието им с изискванията на заключения договор за продажба по вид, количество, качество, опаковка, цена и др. Формата и съдържанието на транспортните документи са различни в зависимост от вида на използвания транспорт и условията на доставка. Съществена е ролята на застрахователните документи, тъй като практическото изпълнение на всяка международна сделка за продажба на стоки е съпроводено с редица рискове. Те са особено много при превоза на стоки, поради което най-често използваните в международната търговия са транспортните застраховки. Международните търговски сделки подлежат на контрол от митнически, ветеринарно-санитарни и административни органи на отделните държави, което води до необходимостта от изготвяне на голям брой митнически документи. В зависимост от конкретната форма на платежни операции в международните сделки за продажби се използват различни видове банкови документи. Международните продажби и „всички видове операции с международен елемент предполагат специфична организация и техника на осъществяването плащания“ (Каракашева, Л., 2009, с.33). Огромният брой документи, използвани в международната търговия, създава редица трудности и проблеми по отношение на преноса на информация между участниците в международните операции. Оперативните разходи, свързани с подготовката и движението на документите, са част от общия размер на разходите при осъществяване на международните сделки за продажби на стоки. Един от начините за намаляване на тези разходи и на трудностите при изготвянето и обработката на документите, е унифицирането и стандартизирането им в национален и международен мащаб. Навременното получаване на информация също е от ключово значение при международните търговски сделки. В съответствие с това днес в световен мащаб се полагат все повече усилия за съкращаване на времето за движение на документите в международната търговия, за да се предава информацията по възможно най-бързи и ефективни начини. Стременията са насочени към все по-рационално използване на гъвкавите възможности на съвременните информационни и комуникационни технологии и подобряване на електронния обмен на данни в процесите на осъществяване на международните сделки за продажби. В контекста на движението на информационните потоци в международния бизнес, електронният обмен на данни позволява значително рационализиране на процедурите и повишаване на ефективността на международната търговия.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите от изследването водят до извода, че осигуряването на оптимална в количествен и качествен аспект счетоводна информация, която да се използва за ефективното управление на международните сделки за продажби на стоки, е в пряка зависимост от прилаганата конкретна организация за счетоводното им отразяване във всяко отделно предприятие, специализирано в извършването на международна търговска дейност. Необходимо е елементите на организацията на отчитането да съответстват на специфичните характеристики на тези сделки и на специфичните стопански операции и отчетни обекти, възникващи в хода на практическата им реализация. Предприятията, развиващи международен бизнес, имат право, като се съобразяват с нормативната уредба на счетоводството в страната и имащите задължителен характер изисквания, самостоятелно да определят своите конкретни потребности от счетоводна информация, да създават и прилагат своя вътрешна организация на счетоводството, в съответствие със спецификите на извършваните дейности и необходимостта от информация за тяхното управление.

БИБЛИОГРАФИЯ

- Боева, Б. (1996). Фирмено управление в международния бизнес. София, УИ „Стопанство“, с.184
- Боева, Б. (2014). Мениджмънт в условията на интернационализация и глобализация. София, Издателски комплекс - УНСС, с.39
- Закон за счетоводството. (2021), последни изм. и доп. ДВ. бр. 19 от 05.03.2021 г. Наличен в:
<https://lex.bg/laws/ldoc/2136697598> /последен достъп: 02.08.2023 г./
- Каракашева, Л. (2009). Международен бизнес - част I. София, Издателска къща „Призма“, с.31,с.33,с.34
- Котляр, Ф., Картаджая, Х., & Сетиауан, И. (2022). Маркетинг 5.0 за технологиите и хората. София, Издателство „Локус пбблишинг“, с.27
- Маринова, Н. (2017). Международен маркетинг. София, Издателство на НБУ, с.146
- Начева, Р. (2012). Обща теория на счетоводството. София, Издателство „ФорКом“, с.49
- Petrova, D. (2020). Analysis of Foreign Trade Activity of Bulgarian Enterprises in Modern Conditions of Globalization – Contemporary Requirements and Accounting Information Provision, *Knowledge – International Journal*, ИКМ - Skopje, Vol. 41.1, p.160
- Petrova, D. (2023a). Accounting Valuation Policy for Goods in Enterprises with International Trade Business, *Knowledge – International Journal*, ИКМ - Skopje, Vol. 57.1, p.80
- Petrova, D. (2023b). Accounting Presentation of the Effects of the Fluctuation of Exchange Rates in International Commercial Business, *Knowledge – International Journal*, ИКМ - Skopje, Vol. 58.1, p.97